

Відповідальність за вчинення насильства в сім'ї

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» насильством у сім'ї є будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Насильство в сім'ї залишається однією з основних проблем сьогодення, що не втрачає свою актуальність в українському суспільстві. Здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї, протидії та запобіганню будь-яким його проявам мають відповідну підтримку на державному рівні. З метою припинення поширення цього негативного явища та захисту людей котрі потерпають від насильства в сім'ї, нормами адміністративного та кримінального законодавства передбачено основні засади відповідальності за вчинення даних протиправних дій.

Згідно із ст. 15 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» члени сім'ї, які вчинили насильство в сім'ї, несуть кримінальну, адміністративну чи цивільно-правову відповідальність відповідно до закону.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення» від 02.12.2010 р. внесено ряд змін до КУпАП. У більшості, до санкцій деяких статей КУпАП додані такі види адміністративних стягнень як громадські та виправні роботи, також збільшені розміри штрафів.

Так, згідно із ст. 173-2 КУпАП вчинення насильства в сім'ї, тобто умисне вчинення будь-яких дій фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування фізичного насильства, що не завдало фізичного болю і не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання захисного припису особою, стосовно якої він винесений, не проходження корекційної програми особою, яка вчинила насильство в сім'ї, - тягнуть за собою накладення штрафу від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти відсотків заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'яти діб. Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, - тягнуть за собою накладення штрафу від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Особлива увага акцентується кримінальним законодавством, щодо порушення прав дітей та вчинення відносно них насильницьких дій з боку батьків. Кримінальну відповідальність передбачено за втягнення батьками неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми. За вчинення легких тілесних ушкоджень при прояві насильства в сім'ї настає кримінальна відповідальність згідно з ст. 125 Кримінального кодексу України. Частина 2 статті 155 Кримінального кодексу України передбачає відповідальність за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, вчинені батьком, матір'ю або особою, що їх замінює. Також, санкція ст. 156 Кримінального Кодексу України визначає відповідальність за вчинення щодо малолітньої особи розпусних дій батьком, матір'ю або особою що їх замінює. Кримінальною відповідальністю переслідуються і інші злочини, вчинені при прояві насильства в сім'ї.

Дніпровське районне
управління юстиції у м.Києві